

Peygamber Sas'ın Önceden Bildirilmesi

el-Hamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîn. Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîne Muhammedin ve âlihî ve sahibihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn.

Emmâ ba'd:

Fa'lemû eyyühe'l-ihvân fe-inne efdale'l-kitâbi kitâbullah ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ Muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem. Ve şerre'l-umûri muhdesâtuhâ ve külle muhdesetin bid'atün ve külle bid'atin dalâletün ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr. Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

لَيْسَ مِنِّي إِلَّا عَالِمٌ أَوْ مُتَعَلِّمٌ

Leyse minnî illâ âlimün ev müteallimün.

Sadaka Resûlullah fîmâ kâl ev kemâ kâl.

Çok aziz ve muhterem müslüman kardeşlerim!

Allahu Teâlâ hazretlerinin selâmı, rahmeti, bereketi, lütfu, keremi cümlenizin üzerine olsun.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretlerinin mübarek hadîs-i şerîflerinden bir demet sizlere sunacağız.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasından ve mânasının açıklanmasından önce, evvelen ve hâsseten Efendimiz Muhammed-i Mustafâ hazretlerinin ruh-i pâki için, ve sonra onun âl, ashâb ve etbânının ruhları için, ve sâir enbiyâ ve mürselînin, evliyâullahın, mukarreb kulların ruhları için, onlara tâbi olan salihlerin, mü'minlerin ruhları için; ve hâssaten eseri telif eylemiş olan Gümüşhâneli Hocamız *rahmetullâhi aleyh*'in ruhu için, onun hocalarının, talebelerinin ruhları için, Hocamız Mehmed Zâhid-i Bursevî'nin ruhu için, bu kitabın içindeki bilgilerin bize kadar gelmesine emek sarf etmiş olan ulemânın ve râvilerin ruhları için; uzaktan ve yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere şu mübarek mescide cem' olmuş olan siz kardeşlerimizin de âhirete göçmüş olan bütün sevdiklerinin ve

yakınlarının ruhları için bir *Fâtîha*, üç *İhlâs-ı Şerîf* kıraat eyleyip hediye edelim.

...Rivayet edilmiş sahih bir hadîs-i şerîfnde buyuruyor ki;

لَيْسَ مِنَّا مَنْ حَلَفَ بِالْأَمَانَةِ، وَمَنْ خَبَبَ أَوْ

مَمْلُوكُهُ فَلَيْسَ مِنَّا

Leyse minnâ men halefe bi'l-emâneti ve men habbebe ev memlûkehû fe-leyse minnâ.

Peygamber Efendimiz bu hadîs-i şerîfnde; “Şu şu insanlar bizden değildir, bizim zümremizden değildir, ben onları bizim zümremizden kabul etmiyorum, bizim zümremizden hariç sayıyorum.” mânasına iki hususa işaret eylemiş.

Birisi: *Leyse minnâ*. “Bizden değildir.” *Men halefe bi'l-emâneti*. “Emanet üzerine yemin eden bizden değildir.”

Ve men habbebe ale'mriin zevcete hû. “Ve kişiye karısını...” *Ev memlûkehû*. “Yahut

hizmetçisini, kölesini kötüleyen, kışkırtan...”
Fe-leyse minnâ. “Bizden değildir.”

Fe-leyse minnâ diye ikincide de zikrettiğine göre birincisi bu ikinciye bağlı değil gibi görünüyor. Bağlı olursa hangi mâna olur, bağlı olmazsa hangi mâna olur, onu söyleyeceğim.

“Emanete yemin eden, emanet ile yemin eden bizden değildir.”

Bu sözün mânası ne olabilir?

Bir; “‘Vallâhi billâhi ben güvenilir bir insanım, bana itimat et, benim [yalanım] yok.’ gibi, kendisinin emniyetli, güvenilir bir insan olduğunu ileri süren kimse bizden değildir. Tevâzu takınmalı, mütevâzı konuşmalı, Allah’tan gayri bir şeye yemin etmemeli.” mânasına gelebilir.

Eğer ikinci cümle ile alakalı olarak düşünürsek: *Leyse minnâ men halefe bi’l-emâneti ve men habbebe ale’MRIIN zevceteHû ev memlûkehû*. “Bizden değildir o kimse ki hem ‘Ben emniyetli kimseyim.’ diye yemin eder, hem de karıyı kocasına, köleyi,

hizmetçiyi efendisine karşı kışkırtır.” Bağlı olursa mâna böyle oluyor.

Her iki halde de mâna doğrudur.

İslâm’da insanların arasını bozmak mühim, çok büyük bir günahdır, suçtur. Aksine, insanların birbirleriyle muhabbetinin artmasına vesile olacak bütün şeyler İslâm’da büyük mükâfatlar ile taltif edilmiş ve teşvik edilmiştir.

Selam vermek... Mesela Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

“Bildiğiniz bilmediğiniz herkese selam verin.”

Neden?

Selam verirsin, gülersin, tebessüm edersin; arada buzlar erir, yabancılıklar kalkar, birbirinizle tanışırsınız, konuşursunuz, görüşürsünüz, bilişirsiniz.

Öyle olmazsa; aynı apartmanda yıllar yılı oturduğu halde birbirini tanımayan insanlar oluyor. Alt kapıya zili çalıyorsun;

“Ya sizin apartmanda Ahmet Bey oturuyor mu?”

“Bilmem!”

Adamın komşularından haberi yok. Aynı kapıdan girip çıkıyorlar... Çok bu, yani mübalağa değil. Aynı apartmanda oturduğu halde birbirini bilmiyor.

Neden?

İçlerinde böyle bir duygu yok.

Halbuki iyi bir müslüman sokakta giderken, karşılaştıkça, kapıdan girerken, çıkarken birkaç tatlı söz bulur, söyler. “*Selâmun aleyküm*. Nasılsın komşum, iyi misin? Bir hizmetim olabilir mi sana?” filan gibi.. Arabasını yanaştırmış, bir şey boşaltıyor; “Ben de yardım edebilir miyim? Çıkartayım mı yukarıya?” Veyahut kapıdan [geçecek,] “Rica ederim, önce siz buyrun...” Yani insan bir vesile, bir şey bulur, aradaki bağlar kuvvetlenir.

Sonra, ziyafet çekmek; çok makbul bir şey. Peygamber Efendimiz Medine-i Münevvere’ye

gittiği zaman teşvik etmişti. Zaten âyet-i kerîmede var:

وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا

وَأَسِيرًا إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ

جَزَاءً وَلَا شُكُورًا

*Ve yut'imûne't-taâme alâ hubbihî miskînen ve yetîmen ve esîrâ innemâ nut'imuküm li-vechillâhi lâ nurîdu minküm cezâen ve lâ şükûrâ.*¹

Ziyafet çekiyorsun; birçok insan geliyor, senin malından sofranda yemek yiyor, tanışıklık kuvvetleniyor. Artık seni tanımaz mı o? “Haa, filanca Ahmet Efendi mi? Tamam, bildim canım; geçende bizi evine davet buyurdu, beraber güzel bir yemek yedik, çay içtik, sohbet oldu. İyi bir arkadaş,

---

¹ 76/İnsan, 8-9.

mâşaallah... Tanıdım, bizim hemşehriymiş, filancayla da yakınlığı varmış...” Böyle bir muhabbete vesile oluyor. Buna benzer şeyler makbul.

Sonra hediye vermek, hediyeleşmek...
Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

Tehâdev tehâbbû. “Hediyeleşin, birbirinize muhabbetiniz artar.”

Sen ona bir kalem ikram edersin. “Bir seyahate çıkmıştım, dönüşümde [kalem almıştım.] Senin de çok kalemle işin oluyor, buyur komşu...” bir kalem verirsin. O da alır, o da sana bir hediye verir, muhabbet artar.

Buna benzer şeyler teşvik edilmiş. Birkaç misalle zikretmiş olduk.

Aksi de yasak. Mesela bir kimsenin kusurunu söylemek doğru değil.

“Hocam hakikaten kusuru varsa da söylemeyecek miyiz?”

Söylemeyeceksin. Hakikaten kusuru varsa da söylemeyeceksin, kusurunu saklayacaksın.
Peygamber Efendimiz;

“Kim bir müslüman kardeşinin kusurunu örterse Allah da kıyamet gününde, onun çok muhtaç olduğu bir zamanda, başının dertte olduğu, işinin sıkışık olduğu zamanda onun günahını örter.” diyor.

“Ama hakikaten öyle bir suçu var, yalan söylemiyorum, yanlış söylemiyorum.”

Tamam. Mâlum, iki çeşit şey var: Bir, *gıybet* denilen kusuru zikretme hastalığı var. Bir de *iftira* denilen söz günahı hastalığı var. Gıybet denilen hastalık, olan bir şeyi söyleyince tahakkuk ediyor. Filanca arkadaşın bir kusur etmiş, sen onun olmadığı bir mecliste diyorsun ki;

“Falanca Ahmet Efendi var ya, tüh yazıklar olsun, hem hacı hem de filanca gün ben onu şöyle yaparken gördüm, şöyle ederken gördüm.”

Olan bir şeyi söylüyorsun; işte bu gıybet. Hakikaten olmuş bir şey. Yalan söylemiyorsun, olmuşu söylüyorsun. Ama o adam orada olsaydı ona razı gelmeyecekti, kusurunun

açılmasından memnun olmayacaktı. Bu çeşit şeye “gıybet” derler.

Hatta Peygamber Efendimiz; “Gıybet etmeyin!” diye söylediği zaman sahabeden bazıları demişler ki;

“Yâ Resûlallah! Peki söylediğimiz kusur hakikaten onda mevcutsa ne yapalım?”

“Zaten kusur mevcut olduğu zaman, yapıldığı, söylendiği zaman gıybet olur. Olmayan bir şeyi ona söylersen o iftira olur!” diyor.

O adam kusurlu değil de sen onun olmayan bir şeyini söylüyorsan daha berbat.

Buna “gıybet, dedikodu, iftira” derler.

Bir de söz taşımak vardır. Ahmet Efendi ile gidersin bir şeyi konuşursun, gelirsin burada Mehmet Efendi’ye dersin ki;

“Geçen gün Ahmet Efendi ile konuşuyorduk, iyi güzel ama söz arasında bir şey söyledi, çok canım sıkıldı. Ona da bir şey diyemedim. Bilmiş ol ki senin aleyhinde şöyle diyor, böyle diyor...”

Olmadı! Buna “söz taşıma”, *nemîme* derler. Nemmamlık, Allah’ın sevmediği huylardan birisi.

Neden sevmiyor?

O sözü o söylemedi mi; seninle konuşurken söylemiş de sen söylenmiş sözü bu tarafta naklediyorsun.

Neden sevmiyor Allah?

Ara bozuluyor diye sevmiyor. Allahu Teâlâ kulların aralarının bozulmasını istemiyor; kulların aralarının yapılmasını, düzeltilmesini istiyor.

Hatta bir hoş, zarif, latif hadîs-i şerîfte geçer ki:

Allahu Teâlâ hazretleri kıyamet gününde kulların hesaplarını görürken iki kimse karşı karşıya gelecekler. Muhakeme oluyorlar.

“Yâ Rabbi! Bu benim hakkımı çiğnemişti, ben bundan hakkımı isterim!” diyor.

Peki, muhakemede haklı çıkıyor. Tamam, bu hakikaten bu tarafın hakkını çiğnemiş, üzerine bir hak geçirtmiş.

“Al hakkını.” diyor.

Ama bu hak alan kimse onu alıyor, cehenneme gitmekten kurtuluyor, hesabı doğruluyor, cennete gidecek. Bu taraftaki ise öyle bir kritik noktaya gelmiş ki, hesaplar görülmüş görülmüş, elinde birazcık bir sermaye kalmıştı, sevap kalmıştı; bu adam da gelip “Hakkımı isterim!” deyince, o sermaye de alınınca zavallı sermayesiz kaldı. Bu sefer onun da hesabı ters, menfî çıkıyor; o da cehenneme gidecek. Almasaydı kurtulacaktı ama alınca bu adamın sermayesi kalmadı; işi bitti, cehenneme gidecek, ceza çekecek.

O cennete giden sevine sevine giderken Allah gözünden perdeyi kaldırıyor... Cennetteki bazı köşkleri görecekmış. Ama çok müstesna güzellikte...

“Bunlar kimin yâ Rabbi? Çok güzel köşkler!” diyecekmiş. Kendisine;

“Bunlar kardeşlerinin kusurlarını affeden, onlara suçlarını bağışlayan, hakkını helal eden kimselere bahşedilmiş köşklendir.” denilecekmiş.

Tabii o şahıs köşklere bakıp imrenecekmiş;

“Yâ Rabbi! Ben de kardeşimi affedersem bana da var mı bu köşklenden?”

“Evet, sana da var.” deyince;

“Peki, bu kardeşimi affettim!” diyecekmiş.

Affetmek sevabından o köşke sahip olup cennete gidecek. Berikisi de kendisinin alınmış olan sevabı geri geldiği için, o da kös kös, boynu bükük, hüzünlü cehenneme gidecekken, o da tekrar durumu düzeldiğinden hadi bakalım kardeşinin elinden tutup beraber cennete gireceklermiş. Mahkeme-i kübrâda iki hasımdı, beraber cennete gideceklermiş.

Resûlullah Efendimiz bunu anlatmış da arkasından da demiş ki;

“Ey insanlar! Allah’tan korkun! Allahu Teâlâ hazretleri bile kulların arasını buluşturuyor. Arasını düzeltip de aralarını güzelleştirip, birbirine dost edip, el ele tutuşturup cennete öyle sokuyor. Siz de Allah’tan korkun da kardeşlerinizin arasını düzeltin!” diye [söylemiş.]

Bunun aksine, işte buradaki günah:

“Kim kişiye karısını kışkırtırsa veyahut kölesini kışkırtırsa...”

Öyle tipler vardır, mâlum. Ticarî hayatta da çok olur. Gidersin falancanın kalfasını, ustasını ayartırsın, kışkırtırsın. “Ya senin patron da sana şöyle yapıyor böyle yapıyor...” Arayı bozarsın. Maksat onu oradan çalıp kullanmaktır. Hayatın çeşitli safhalarında oluyor. Bazıları da karıyı kocaya teşvik eder. Bazısı köleyi, hizmetçiyi efendiye teşvik eder. Kötü maksatlı, çeşitli şeyler düşünerek yapılmış olabilir.

“Bunlar bizden değildir.” diyor Peygamber Efendimiz. Böyle şey yok, ara bozmak yok.

Hatta yutkunup yutkunup söylemeyeceksin. Bu karıyla bu kocanın arası bozulmasın diye söyleyeceğin sözleri bile süzgeçten geçireceksin, söylemeyeceksin ki aralar bozulmasın. Sen o kabahati ona söylediğin zaman o orada akşam bir araba sopa yiyecekse mesela, olur mu?

a. Ehl-i Kitabın Emanete Riayet Etmemesi

Olmaz. İşte ona benzer şeyler...

Eğer cümleler ayrılırsa; “Emanet üzerine yemin eden bizden değildir.” sözünden anlaşılıyor ki Allah’tan gayri bir şeye yemin etmek doğru olmuyor. Sonra insanın kendisinin böbürlenmesi doğru olmuyor.

Şerhte bir de izah edilmiş, bir hadis alimi demiş ki;

“Bu ehl-i kitâbın aleyhine söylenmiş bir sözdür.”

Ehl-i kitâb diye mâlum, kendilerine daha önce Allah tarafından mukaddes kitap indirilmiş kimselere denir. Mesela hıristiyanlara İncil indirilmişti, yahudilere Tevrat indirilmişti. Onlar kitap ehli, kitapsız değil. Allah onlara zamanında kitap indirmiş ama şaşırılmış, sapıtmışlar. İtikatlarını sapıtmışlar, yani Allah’ın istemediği duruma getirmişler. Hz. İsa Allah’ın peygamberi, “Allah’ın oğlu” demeye kalkmışlar. Allah’ın zevcesi mi var, ailesi mi var? Nedir bu? Sen kendinle mi kıyas ediyorsun?

Yanlış. Bunun yanlışlığı Kur'ân-ı Kerîm'de açıkça beyan ediliyor.

Yahudilerin de böyle [inançları] var.

Bu onlar aleyhine bir tehdit cümlesidir; çünkü onlar “Biz emniyetli, güvenilir kimseleriz!” dediler. Ama kendilerine emanet edilen şeyleri yapmadılar ki... Kendilerine tavsiye edilmişti; “Şu şu vasıfta bir peygamber çıkacak. Eğer onun zamanına erişerseniz hakkı saklamayın, onu destekleyin, ona yardımcı olun.” demişlerdi. Nerede kaldı o bilgiye, o emanet olan bilgiye riayet?

Çıkarıp söylemediler.

Peygamber Efendimiz Medine-i Münevvere'de yahudilerin havrasına gitti. Şaşırıp kaldılar. Peygamber Efendimiz havraya çıktı geldi. İçeride alimleriyle cemaat olarak yahudiler var. Dedi ki;

“Ey yahudi cemaati! Ben Allah'ın hak peygamberiyim. Tevrat'ta filanca âyet-i kerîmede şöyle denmiyor mu? Sizin kitabınızda şu sayfada, bu âyette böyle denmiyor mu? Filanca yerde böyle denmiyor mu?” diye o

ümmî peygamber Allah'ın bildirmesiyle Tevrat'ın içindeki [âyetleri] onlara bir bir sıraladı, kendisiyle ilgili âyetleri onlara söyledi. “Bak şurada şöyle denmiyor mu, burada böyle denmiyor mu?” diye...

Şaşırıp kaldılar. Peygamber Efendimiz kendi kitaplarından delil getirdi. Hiç ses çıkmadı. Peygamber Efendimiz üç defa tekrarladı.

Neden?

Kim iman ederse kendisi kâr eder, kim kâfir olursa kendisi zarar eder. Resûlullah'ın yaptığı sadece bildirmek.

Bizim yaptığımız da öyle. Biz söylüyoruz. Ulemânın yaptığı da öyle. Kitapların yaptığı da öyle. Kim iman eder hak yola girerse kâr eder. Girmeyen bana bir zarar vermez ki! Allah bana rızkımı vermiş, maaşımı vermiş, evim var, barkım var. İster o mü'min olsun, ister kâfir olsun. Bana bir zarar vermez. Kendisine zarar verir. Kendisi çok pişman olur.

Onun için, Peygamber Efendimiz üç defa tebliğ etti ki şahitlik olsun. Kıyamet gününde

diyecek ki; “Tebliğ ettim yâ Rabbi! Sor onlara, bakalım o tebliğden sonra niye inanmadılar?”

“Bana ‘Tebliğ etmedin. Vazifeni yapmadın. Peygamberlik hizmetinde kusur ettin.’ denmesin.” diye Resûlullah üç defa söyledi, havradan çıktı.

O zaman hiç ses çıkartmadılar. “Yalan söylüyorsun, yanlış söylüyorsun, öyle değil!” diyemediler; çünkü doğru söylüyordu. Çıktılar, yürürken -Peygamber Efendimiz yanında bir iki kişiyle gitmişti- arkasından bir tanesi koştu geldi. Yahudilerin ulemâsından... Onlara *ahbâr* derler, *yahudi ahbârı*. *Hibir*, yani mukaddes kitaplarının inceliklerini bilen kişilerden birisi geldi. Adı Abdullah b. Selam’dı. Dedi ki;

“Yâ Resûlallah! Sen Allah’ın Resûlüsün. Senin dediklerin doğrudur. Bizim kitabımızda o dediğin şeyler gerçekten vardır. Bizim cemaat kışkırdığından ‘evet’ diyemedi. Bunlar doğrudur, ben tasdik ediyorum.” dedi, müslüman oldu. Abdullah b. Selam *radiyallahu anh.*

Allah şefaatine nâil etsin.

İşte o emaneti yerine getirdi. Çünkü daha önceki haftalarda da geçmiş bir hadîs-i şerîften hatırlayacaksınız, Allahu Teâlâ hazretleri; “Kendinizden sonra, kendinizin yaşadığı devirde böyle bir peygamber gelirse ona iman edeceksiniz, ona yardımcı olacaksınız!” diye her ümmetten ahd ü misak aldı. Resûlullah Efendimiz o kadar kıymetli bir peygamber. Ve hepsine müslümanların evsâfını bildirdi.

Mukaddes kitaplarda, hakiki bir peygambere Allah tarafından hakikaten indirilmiş vahiylerden meydana gelen eski kitaplarda Peygamber Efendimiz’le ilgili mâlumât var. Bunlara *tebşirât*, “müjdelemeler” derler. “İleride böyle olacak.” diye bir müjde var. Hatta Zerdüşîlerin kitaplarında var. Hintlilerin mukaddes kitaplarında var. Budistlerin mukaddes kitaplarında var. Yahudilerin mukaddes kitaplarında var. Hıristiyanların mukaddes kitaplarında var. Fotokopilerini çekmişler, birisi İngilizce olarak neşretmiş;

The Prophecies in the Old Books, Eski Kitaplarda Peygamberlikle ilgili Haberler diye. Fotoğraflarını çekmiş, onların aslî yazılarıyla tercümelerini yan yana koymuş, bahisler yazmış.

Mesela, “Bir peygamber gelecek. İki tarafı dağlık olan bir şehirde yaşayacak. Peygamber olduğu halde kılıç da kullanacak. Savaş yapacak... Müşriklerle iki savaş yapacak...” diye savaşlarını bildiriyor. “Adı şu olacak.” diye bildiriliyor. Mesela İncil’de; “Adı Paracletus olacak.” diye bildirmiş. Tabii İncil’in asıl nüshası elimizde yok da, Yunanca tercümesi var; asıl nüshası bilinmiyor, bulunamıyor, tercümeleri var. Orada Paracletus [diye bildiriliyor.]

Mânası ne?

“Çok övülen, methedilen, meth ü senâya layık” mânasına.

Ne oluyor o?

Muhammed demek oluyor, *Ahmed* demek oluyor! Yani mânası tam verilmiş. “Adı şu olacak.” denildiği önceden bildirilmiş.

Şimdi onlar diyorlar ki;

“Yok, o Paracletus değil, Pericletus demek. O da ‘mukaddes ruh’ demek. Cebrail incek de bizim kitabımız onu bildiriyor...” diye tevil ediyorlar, yani kıvırttırıyorlar.

b. Anselmo Turmeda'nın Müslüman Oluşu

Hayır, o öyle değil. O Peygamber Efendimiz!

Hatta meşhur, ondördüncü yüzyılda bir Dominik papazı galiba, Anselm Turmeda diye birisi... Majorca adasında doğmuş. İspanya'da ve Fransa'da tahsil görmüş. Tarihî bir şahsiyet... Dominiken papazlardan birisi. Anselm Turmeda Fransa'nın güneyindeki bir şehirde papazlık tahsilini ilerletirken çok büyük bir alimin hizmetinde bulunuyormuş. Bir gün o alim hastalanmış, derse gelememiş. Onlar da kendi aralarında müzakerelerini yapmışlar. Akşam bu Anselm Turmeda -büyük-papazın yanına gitmiş;

“Nasıl geçti bugün durum?”

“Efendim bekledik sizi fakat gelmeyince biz kitapları açtık, eski kitapları okumak sûretiyle vakit geçirdik.”

Hasta papaz;

“Hangi bahsi okudunuz?” diyor.

“Efendim işte meşhur, İncil’de hani ‘Paraklit gelecek’ veya ‘Periklet gelecek’ diye bir âyet var ya, onu okuduk, onun üzerinde münâkaşalar cereyân etti.”

“Peki ne dediniz?”

“Bizim arkadaşlarımızdan falanca papaz şöyle şöyle bir izahta bulundu.”

“Öyle değil.” demiş.

“Başka?”

“Şu papaz arkadaşımız da şöyle bir izahta bulundu; ‘Cebrail’dir.’ dedi.”

“Öyle değil.” demiş.

“Fılanca papaz arkadaşımız şöyle bir izahta bulundu.”

“Eh biraz yaklaşmış ama değil...”

“Kıyamette gelecek, âhir zamanda gelecek bir büyük zattır.” dedi.

“Yaklaşmış ama değil...” deyince, “Hiçbiriniz bilemedi...” demeye gelince iş, Anselm Turmeda papazın eline ayağına sarılmış, demiş ki;

“Efendim ben sana burada senelerce hâlisâne hizmet ettim. Dindar bir insanım. Bilmiyorum hizmetim sana makbul oldu mu? Bana bu âyetin esrârını ne olur, söyle. Madem o bilemedi, bu bilemedi; doğrusu neyse, esrârını, bu işin iç yüzünü bana bildir.”

Diyor ki;

“Evlâdım, tahammül edemezsin ki, kaldıramazsın...”

“Kaldırırım efendim, söz!”

Çok ısrar ediyor, and veriyor...

“Peki, madem o kadar ısrar ediyorsun, mahrem olarak sana söylüyorum. Sakın gidip başka yerde açıklama! Açıklarsan, ben inkâr ederim. ‘Yok böyle bir şey söylemedim, bu uyduruyor!’ derim, sen cezaya uğrarsın,

zarara uğrarsın. Kimseye açıklamamak şartıyla
sırf sana söyleyeceğim. Kabul mu?” diyor.

“Kabul.”

Diyor ki;

“Evlâdım, bu âyet-i kerîmede bahsedilen
müslümanların peygamberi Hz.
Muhammed'dir.”

O zaman Anselm Turmeda diyor ki;

“Üstâdım, peki madem öyle, neden sen
müslüman olmadın? Niye hâlâ papazsın?”

Diyor ki;

“Evlâdım, bu bilgi bana ihtiyarlığımda
geldi. Bu bilgiye ihtiyarlığımda eriştim. İş işten
geçti, ben şimdi ihtiyarım. Genç olsaydım
müslümanların diyarına geçer, orada
müslüman olurdum, olurdu; ama şimdi
ihtiyarım, gidecek hâlîm yok, hastayım, elim
ayağım tutmuyor, işte görüyorsun. Onun için
burada böyle kalıyorum.”

“Peki ben ne yapayım efendim?” diyor.

“Sana tavsiye ederim ki müslüman bir diyara git, müslüman ol, hak din İslâm’dır!” diyor.

Onun üzerine Fransa’nın güneyinden, o şehirden yola çıkıyor, İtalya’dan Roma’ya geliyor, Roma’dan aşağı iniyor, Sicilya’ya kadar geliyor. Oraları hıristiyan, vaazlar veriyor. Her geldiği yerde kendisine itibar ediyorlar; “Bizim alimlerimizden filanca zât şehrimizi teşrif eylemiş. Buyursun...” ziyafetler, konuşmalar, konferanslar, dinî toplantılar; böyle gidiyor... Neticede Sicilya’dan bir ticaret gemisi buluyor, Tunus’a geçiyor. Tunus’ta da yine tüccar hıristiyanlar var, onların arasında kalıyor.

Ondan sonra zamanı, zemini gözetliyor, kolluyor. Tunus emiri -adı tarih kitaplarında var- bir zât var, onun yanına izin isteyip giriyor. Girince diyor ki;

“Efendim ben müslüman olmak istiyorum.”

“Pekâlâ, Allah mübarek etsin.” diyor. Ne desin emir?..

“Pekâlâ, ol!”

“Yalnız sizden bir ricam var. Şimdi benim müslüman olmam üzere arkamdan çok iftiralar edebilirler, bana çeşitli karalar sürerler. Sen önce benim kim olduğumu sor öğren, ben ondan sonra müslüman olacağım!” diyor.

“Peki, doğru. Sen Abdullah b. Selâm’ın Resûlullah’tan istediği şeyi benden istedin.” diyor.

O da öyle demiş. “Ben müslüman olacağım yâ Resûlallah ama bu yahudiler sonra ben müslüman oldum diye bana kızdıklarından aleyhimde konuşurlar, kötü sözler söylerler. Sen ilk önce beni bir tahkik et, ondan sonra benim hakkımda ne söylediklerini gör, ondan sonra ben müslüman olacağım.” demiş.

Yahudi cemaatini çağırmış;

“Abdullah b. Selam kimdir?” demiş.

“Bizim alimlerimizdendir.” demişler.

“Nasıl bir insandır?”

“Doğru, dürüştür.” demişler.

“Yalan söyler mi?”

“Hayır.” demişler.

“İlmi nasıldır?”

“İyidir.”

Her şeyi methetmişler.

“Müslüman olmak istese ne yaparsınız?”
demişler.

“Olmaz!” diye itiraz etmişler.

O da oradan perdenin arkasından çıkmış,
kelime-i şehâdeti getirmiş;

“Ey yahudiler! Hak din İslâm’dır! Bizim
Tevratımız’da bahsedilen peygamber bu
peygamberdir. Gelin buna uyun, alâmetleri
doğrudur.” demiş.

“İşte, sen de öyle onun gibi istedin benden
ey Anselm Turmeda efendi!” diyor. Ve onu bir
perdenin arkasına saklıyor. Şehrin papazlarını,
hıristiyan tüccarlarını huzuruna çağırıyor.
Geliyorlar. Diyor ki;

“Sizin bir Anselm Turmeda diye bir
papazınız varmış, bugünlerde buraya gelmiş.
Doğru mu?”

“Doğru efendim.” diyorlar.

“Nasıl bir adamdır bu?” diyor.

“Efendim iyi adamdır. Biz kötülüğünü bilmiyoruz, dürüst bir insandır.” diyorlar.

“Bilgisi nasıldır?” diyor.

“Çok iyidir efendim, yüksek tahsil yapmıştır. Bizim muteber papazlarımızdan birisidir. Fransa’da, İspanya’da yetişmiş, İtalya’da gezmiş, bilgisi görgüsü çoktur.” diyorlar.

“Dürüst müdür?” diyor.

“Dürüştür.”

“Dünyaya meyleder mi?”

“Etmez.”

“Bir kusuru var mı, söyleyin.”

“Yok efendim, hiçbir kusuru yoktur, mükemmel bir insandır...” diye [söyleyince] diyor ki;

“Peki müslüman olursa?”

“Yoo, asla! Katiyen müslüman olmaz!” diyorlar.

O da saklandığı yerden bunların karşısına çıkıyor, diyor ki;

“İşin gerçeği böyledir, böyledir, böyledir. Hak din İslâm’dır! Hıristiyanlık da hak dindi ama işte şöyle oldu böyle oldu... Şimdi din budur. Gelin müslüman olun, ben müslüman oldum.” diyor, kelime-i şehâdet getiriyor.

Onlar huzurdan çıkıp gidiyorlar. Sonradan bir iftira yayıyorlar, diyorlar ki;

“Bizim hıristiyanların dini mesleğinde evlenmek yoktur. Bu adam evlenmek istedi de ondan müslüman oldu.” diyorlar. Sonradan böyle bir iftira yapıyorlar. İş böyle oluyor.

Bu adam sonradan bir eser yazmış. Kıymetli Arapça bir eserdir. Arapça öğrenmiş. Tunus emirliğinde, Latince de bildiği için İtalyanlarla ticaretlerinde, işlemlerinde tercüman olarak hizmet görmüş. Adını da Abdullah’la değiştirmiş. Ona Abdullah et-Tercüman derler. Bir eser yazmış, eserinin ismi *Tuhfetü’l-erîb fi’r-reddi alâ ehli’s-salîb*, “Put ehli olan, ehl-i salîb olanlara reddiye mahiyetinde bilgili insanlara bir hediye olmak

üzere bu kitabı yazdım.” diye bir eser yazmış. Bu eser de Türkçe’ye çevrildi. Büyük alimlerden Mehmed Zihni Efendi Osmanlıca’ya çevirdi, Osmanlıca’dan yeni harflere çevrildi. Olmuş bir hâdise.

Bugün de var. Bugün de pek çok kimse Hıristiyanlığı, papazlığı, İncil’i, Tevrat’ı inceliyor, müslüman oluyor.

Neden?

Çünkü doğru bilgiler var. Çünkü onların kitaplarında da; “Böyle bir peygamber gelecek, ona uyun!” diye bilgiler var. Çünkü Allah evveli âhiri bildiği için eski insanlara da geleceği bildirmiş, bize de...

Bizim dinimizde de istikbale ait bilgiler yok mu? Kıyameti bildirmemiş mi bize Peygamber Efendimiz? İstanbul’un fethedileceğini bildirmemiş mi?

Bak, bugün İstanbul’un fethinin yıldönümü. Fethedildi işte...

Onun için, “Kendilerinin yanında bir bilgi emanet olarak verilmiş olduğu halde ona

riayet etmeyen, ondan sonra da ‘Biz emniyetli insanlarız.’ diye yemin eden o ehli kitap aleyhindedir bu cümle.” diye de söyleyenler var. Bunun izahını öyle yapanlar da var. Çünkü onlar o bilginin gereğini yerine getirmeyince emanete hıyanet etmiş oluyorlar. O bilgi onlara emanetti. Allah razı gelmez.

İnsan bildiği hak şeyi söyleyecek. Hakkı söylemekten geri durmayacak. Bir hâdis e gördün; şu adam şu adamın cebine elini soktu çaldı, kavga çıktı, karakolluk oldular. Yanlış şey söylüyor. Şahitlik edeceksin. Şahitlikten kaçmak yok. Hakkı söyleyeceksin. Hakkın engellenmesine mâni olacaksın. Hakkın izhârına çalışacaksın. Yanında bir bilgi varsa onu söyleyeceksin. Yanında bir bilgi var, kimseye söylemeden öldün. Kıyamet gününde ateşten gemler ile insanların ağızları gemlenecek, cehennemde öyle azap olacaklar.

Neden?

“Senin yanında dinî bilgi vardı, mâlumât vardı, niye öğretmedin?” diye...

Onun için, eskiden bazı kimseler hadîs-i şerîf nakletmeye korkmuşlar.

Neden?

“Resûlullah Efendimiz’in tam ağzından çıktığı gibi söyleyemeyiz de cezaya uğrarız.” diye.

Ama son zamanları yaklaşınca, hastalanınca adamları çağırmışlar;

“Ben böyle bir hadis duymuştum, şöyledir böyledir...” diye söylemişler.

Niye şimdi söyledin?

“‘Yanında ilim vardı da onu söylemeden gitti.’ Öyle gidince cehennemde ağzıma ateşten gem vururlar diye korktum, öyle demesinler diye ondan söyledim.” diyor.

Bazıları hadîs-i şerîfleri ondan nakletmişlerdir. Kimin yanında hak bilgi varsa söyleyecek, her yerde hakkı söyleyeceğiz.

Biz hakkın şâhitleriyiz. Allah bizi şâhitler olarak gönderdi.

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ

Küntüm hayra ümmetin...²

لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ

Li-tekûnü şühedâe âle'n-nâsi.³

Pek çok âyet-i kerîme var... Biz şâhidiz. İnsanlara şâhit olacağız. Allah bizi mahkeme-i kübrâda şâhit gösterecek.

Biz mahkeme-i kübrâda neyiz?

Şâhidiz.

Hıristiyan gelecek, diyecek ki;

“Yâ Rabbi! Ben bilemedim. Senin hakiki sıfatlarını bilemedim. Hz. İsa hakkındaki bu yanlış bilgileri bana hocalarım söyledi, papazlarım söyledi. Ben bilemedim.”

---

² 3/Âl-i İmrân, 110.

³ 2/Bakara, 143.

O zaman biz şâhit olacağız. “Yok, bunlara tebliğ edildi, bu inadından [inanmadı!]” diye bizim ümmet şâhit olacak.

İşte “Bu mâneyadır.” diyen alimler de var. Şimdi anladık.

Demek ki insan yanında bir bilgi varsa onu saklamayacak. İnsan ara bozmak için karıyı kocasına kışkırtmayacak, köleyi efendisine kışkırtmayacak.

Fakat maalesef geçenlerde -şimdi kendi kendimize yanlışları düzelteceğiz ya- bir yayın dinledim, o yayında boyuna karıları kocalara teşvik ediyordu, kışkırtıyordu. “Sakın kocanız şöyle yaparsa dinlemeyin de, şöyle yapmayın da, böyle yapmayın da...” diye.

Olmaz! Aile yuvasının [huzuruna] çok dikkat etmesi lazım. Yayın yapan insanların çok dikkat etmesi lazım. Karı kocanın arasına girmek, onları birbirine düşürmekten zevk alınır mı?

Şeytan sabahleyin bütün avanesini toplarmış, hepsini görevlendirmiş; “Sen şuraya git, sen şuraya git, şeytanlık yapın,

insanların arasında fesat çıkartın...” diye.
Akşam da hepsinden rapor almış.

“Sen ne yaptın?”

“Ben şu adama hırsızlık yaptırdım.”

“Eh, iyi yapmışsın ama tam şeytanlık değil.”

Ötekisine soruyor:

“Sen ne yaptın?”

“Ben bir adamı içki içirttim.”

Ötekisine:

“Sen ne yaptırttın?”

“Ben o adamı anasına babasına âsi getirdim.”

“İyi hoş ama tam değil...”

Nihayet şeytan küçük şeytanlardan bir tanesine soracaktı:

“Sen ne yaptın?”

“Efendim ben bugün karıyla kocayı birbirine bir kızıştırdım, birbirine düşürdüm, kavga ettirdim.”

Ente ente! Diyecekmiş; “Tamam, sen gözüme girdin! Asıl büyük şeytanlığı sen yaptın!” diye ona aferin verecekmiş.

‘Aferin’in bir faydası yok ya...

Bu hadîs-i şerîften anlaşılıyor ki karıyla kocanın arasını bozmak şeytan işidir, en kötü günahlardan biridir.

c. Bizden Başkasına Benzeyen Bizden Değildir

Öbür hadîs-i şerîflere geçelim:

لَيْسَ مِنَّا مَنْ تَشَبَّهَ بِغَيْرِنَا. لَا تَشَبَّهُوا بِالْيَهُودِ

وَلَا بِالنَّصَارَى. فَإِنَّ تَسْلِيمَ الْيَهُودِ الْإِشَارَةُ

بِالْأَصَابِعِ، وَتَسْلِيمَ النَّصَارَى الْإِشَارَةُ بِالْأَكْفِ

Leyse minnâ men teşebbehe bi-ğayrinâ. Lâ teşebbehû bi'l-yehûdi ve lâ bi'n-nasârâ. Fe-inne teslîme'l-yehûdi el-işâretü bi'l-esâbii ve teslîme'l-nasârâ el-işâretü bi'l-eküffi.

Leyse minnâ men teşebbehe bi-ğayrinâ...

Bu hadîs-i şerîfi hepinizin kulağınıza küpe gibi mümkünse asmanız lazım.

Lâ teşebbehû bi'l-yehûdi ve lâ bi'n-nasârâ. Fe-inne teslîme'l-yehûdi el-işâretü bi'l-esâbii ve teslîme'l-nasârâ el-işâretü bi'l-eküffi.

Sadaka Resûlullah fîmâ kâl ev kemâ kâl.

Bu bize çok önemli bir tâlimat veren hadîs-i şerîftir. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

Leyse minnâ. “Bizden değildir.”

“Bizim zümremize dâhil saymam, o kimseyi bizim zümremizden def eder, atarım.”

Kim o?

Men teşebbehe bi-ğayrinâ. “Bizden gayrisine benzemeye çalışan...”

“Bizden gayrisine benzemeye çalışan bizden değildir.”

Sen bıyıklarını kime göre tanzim ediyorsun?

“İngiliz artistlerinden, Amerikan artistlerinden Clark Gable var, bıyıkları çok güzel. Douglas var, bıyıkları ince, çok güzel. Tam ona benzetiyorum.”

Yazıklar olsun! Bak, bu hadisi dinle!

Saçlarını kime göre yapıyorsun?

“Marilyn Monroe var, bilmem kim var, işte filanca modası var...”

Yazıklar olsun! Senin şahsiyetin yok mu?

“Bizden gayriye benzemeye çalışan bizden değildir.” diyor Peygamber Efendimiz.

Biz neyiz?

Biz müslümanız. Bizim özel şahsiyetimiz var. Bizim özel kültürümüz var. Resûlullah bizi özel terbiye etmiş. Resûlullah'ı da Allah özel terbiye etmiş.

أَدَّبَنِي رَبِّي فَأَحْسَنَ تَأْدِيبِي

Eddebenî rabbî fe-ahsene te'dîbî. “Beni Allahu Teâlâ hazretleri terbiye etti ve terbiyemi ne güzel yaptı!” diyor.

O güzel peygamber, *seyyidü'l-evvelîne ve'l-âhirîn*, gelmişin, geçmişin, geleceğin efendisi Peygamber Efendimiz bizi yetiştirdi.

Nasıl yetiştirdi?

Ciltlere sığmayan bilgilerle... Ciltlere sığmaz. 20, 30, 50, 100 cilt...Başka mesleği yok ki, sabahtan akşama bizim gibi dünya peşinde koşmamış ki Resûlullah; insanları yetiştirmekle meşgul olmuş. Her gün bir şey söylemiş. Her gördüğü insanın bir kusurunu düzeltmiş. Onu bir hayra, fazilete teşvik etmiş. Onun için, ciltlerle Resûlullah Efendimiz'in hadisleri var. 100 binlerce hadis var. Resûlullah Efendimiz'den milyonlarca söz var. Resûlullah Efendimiz 23 senede boyuna insanları hakka davet etmiş, hakkı tebliğ etmiş. Bizi yetiştirmiş.

Nasıl yetiştirmiş?

“Tırnaklarınızı uzatmayın, altına kir birikir.” demiş.

“Elinizi yıkamadan sofraya oturmayın.” demiş.

“Yemek yedikten sonra dişlerinizi yıkayın, fırçalayın.” demiş.

“Saçınız, sakalınız birbirine karışmasın, tarayın, tıraş olun.” demiş.

“Sakalınızı kazımayın.” demiş.

“Bıyığınızı kısaltın, sakalınızı uzatın.”
demiş.

“Elbiseniz şöyle olsun.” demiş.

“Namaz kılariken şöyle davranın.” demiş.

“Haftada bir hiç olmazsa Cuma günü gusül
abdesti alın, vücudunuzu yıkayın.” demiş.

“Gusül icap ederse gusül abdesti alın.
Namaz için namaz abdesti alın. Elinizi
yüzünüzü yıkayın, temiz giyinin, pak olun.”
demiş.

“Ananıza babanıza saygı gösterin.
Büyüklerinize hürmet edin. Küçüklerinize
şefkat besleyin, hoş görün.” demiş.

“Gazaplanmayın.” demiş.

Yani bizim tepemizden tırnağımıza kadar,
koltuk altı kıllarımızdan tırnaklarımıza kadar,
saçımızın tıraşından ahlâkımıza kadar,
elbisemizin renginden şekline kadar her
hususla, aile geçimimize kadar, cemiyet
içindeki vazifelerimize kadar, askerliğimize
kadar her şeyde bize tâlimatı var.

“İki göze cehennem ateşi değmeyecek. Birisi Allah korkusundan ağlayan göz, birisi hudutlarda müslümanları beklemek için nöbet tutan nöbetçinin gözü.” diyor.

Var mı askerin imanını böyle takviye eden başka moral kaynağı?

Türkler savaşlarda neden muzaffer oluyor? Nasıl oldu da Kıbrıs o kadar tahkim edilmişken, Beşparmak dağları üzerinde altı-yedi katlı koridorlar, lüks buzdolaplı, kaloriferli, her türlü tertibat alınmış askerî yığınla malzeme varken Türkler nasıl çıktılar oraya? Çıkabilir mi başkası?

Çıkamaz. İman lazım!

İnsan ölüme gider mi?

Yaşamak herkesin gayesidir. Herkes “yaşam kavgası” diyor. Sabah akşam gazetelerde şurada burada duyduğumuz ne?

“Yaşam kavgası.” Eskisi “hayat mücadelesi.”

Herkes yaşamak için çalışırken bu adamlar niye ölmeye gidiyorlar? Bir gül bahçesine

girercesine Őu kara toprağa niye giriyor bu Őehitler? Niye girmeye can atıyor? Niye giremediği zaman siperin içinde “Ben bugun Őehit olamadım.” diye gzyaŐı döküyor bu kahramanlar?

İmandan!

Kâfirler bunu biliyorlar. Müslümanların gücünün kuvvetinin imandan geldiğini, İslâm’dan geldiğini biliyorlar. Bunu her vesileyle söylüyorum.

Neden?

Bizim memlekette de İslâm’ın kıymetini bilmeyen insanlar çoğaldı da ondan. İnsanları Müslümanlık’tan ayırınca onlara iyilik yapacaklarını sanan Őaşkınlık var, aptallar var! Vay Şaşkın vay!

Sen insanı imanından ayırırsan ne olur o?

Psikopatojik duruma düşer, rûhen hasta olur, ölür! Mânen ölür. Sen ona bir daha hudutta nöbet tutturabilir misin? Doğru düzgün askerlik yaptırabilir misin? “Yürüyün kahramanlar!” diyebilir misin?

“Enayi miyim ben?” der. Koşar mı ileriye?

Koşmaz. “Başkası ölsün, ben yaşayacağım. Ben öldükten sonra başkası kıyılarda köşelerde safa sürecektir, bana ne!” der.

Biz neden öyle demiyoruz?

İmanımız var. Resûlullah bize her şeyi öğretmiş. İmanımızdan...

Niye kendimizi sıkıntılara sokuyoruz? Niye o kazandığımız sıcacık sıcacık, çil çil, güzel güzel altınları, paraları hayra sarfediyoruz biz? Niye cami yaptırıyoruz, niye çeşme yaptırıyoruz?

“Belediye yaptırısın efendim, bana ne! Yolu belediye yaptırısın. Çeşmeyi belediye getirsin. Vergi topluyor, bal gibi yapacak, mecbur.” demiş mi dedelerimiz?

Koşa koşa o biriktirdiği paraları götürmüş; çeşme yaptırmış, yol yaptırmış, ağaç diktirmiş. Paraları kazanmış kazanmış, getirmiş vakfetmiş. Her taraf vakıf mal dolu. “Bunlar hayra sarf edilsin, hayra kullanılsın.” demiş.

Bu adamlar bu paraları niye veriyor? Aptal mı ya? Herkes para kazanmak için koşup duruyor. O mu aptal, sen mi aptalsın?

-İslâm'a muhalif insana hitaben soruyorum.-

O daha akıllı. Sen kendini akıllı sanıyorsun ama o daha akıllı. Ölünce göreceksin.

النَّاسُ نِيَامٌ وَإِذَا مَاتُوا تُنْتَبَهُ

en-Nâsu niyâmun ve izâ mâtû tüntebehû.
“İnsanların hepsi uykudadır, ölünce akılları başlarına gelecek.”

Gözlerinden perde kalkacak.

Sen Firavun'un hikayesini duymadın mı?

Firavun boğulurken;

لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي آمَنْتُ بِهِ بَنُوا إِسْرَائِيلَ وَأَنَا مِنَ

المُسْلِمِينَ

*Lâ ilâhe ille'llezî âmenet bihî benî isrâîle ve ene mine'l-müslimîn*⁴ dedi.

Firavun Musa *aleyhisselâm*'ı, onun mü'minlerini kovalarken, boğulurken ne diyor bak;

“Benî İsrail'in inandığı Allah'a ben de inandım, ben de müslümanlardanım!” diyor.

Neden?

Ölürken gözünden perde kalktı.

Senin gözünün önünde perdeler var; o zaman Müslümanlığı enayilik sanıyorsun.

Müslüman küfrü biliyor. Sen imanı bilmiyorsun ama müslüman küfrü biliyor. Müslüman küfrün çeşidini biliyor. Biz biliyoruz. Biz kâfirliği bilmiyor muyuz? Okumadık mı? Okutmadılar mı?

Kâfirliği öğretmek için bedava çalışan yüzlerce kurum var. Dünya kadar kurum var. Mümkün mü öğrenmemek?

---

⁴ 10/Yûnus, 90.

Küfrü sağır sultana duyurdular! Küfrün öğrenilmedik tarafı mı var?

Biz biliyoruz. Avrupa'da hangi filozof ne demiş, falanca yerdeki hangi kâfir nasıl konuşmuş, filanca adam hangi bakımdan iman fukarâsı, ne laflar, helzeler yuvarlamış, hepsini biliyoruz. İstersen sayalım, hepsini söyleyelim. Hepsinin cevabını da biliyoruz.

Peki sen imanı biliyor musun?

O bilmiyor imanı; ama bizi zavallı sanıyor, aptal sanıyor. “Vah zavallılar vah! Parasını veriyor...” diyor. “Ben para kazanmaya çalışıyorum; rüşvetle para toplamaya çalışıyorum, adamları aldatıp, zulmedip, haksızlık edip para yığmaya çalışıyorum, günümü gün etmeye çalışıyorum; şu aptallara bak, parasını saçıyor!” diyor.

Görürsün...

سَيَعْلَمُونَ غَدًا مِّنَ الْكَذَّابِ الْأَشْرُ

*Seya'lemûne ğaden meni'l-kezzâbü'l-eşîr.*⁵

Yarın göreceksin. O bugünden anlaşılmaz.

Anlayan anlıyor. Biz anlıyoruz. Allah bize gösteriyor. Sana da gösterir. Sen de gözünü aç, insaf ile gel, sana da gösterir. Bu dünya öyle kör dövüşü değil, bir karanlık gidiş değil... Allah bu dünyada kendisine bağlanan kimseye hakikatleri gösteriyor. Gösterir. Göstermemesi mümkün değil, adaletine uymaz. Allahu Teâlâ hazretlerinin hidayet sıfatına yakışmaz, *Hadîliğine* yakışmaz, *Erhamü'r-râhimînliğine* yakışmaz. Her kula delil gösteriyor.

Adam inadından gelmiyor. O yahudi Hıristiyanlığın, Yahudiliğin fena olduğunu biliyor ama bıraksa menfaati gidecek diye bırakamıyor. Bu adam arada duyuyor, yakını öldüğü zaman, camiye geldiği zaman, hastalandığı zaman, amansız hastalığa yakalandığı zaman arada içinden bir 'cız'

---

⁵ 54/Kamer, 26.

ediyor. “Acaba müslümanlar mı haklı?” diyor; ama içindeki duyguyu bastırıyor. “Sus! İmana dair bana bir şeyler söyleme ey vicdanım!” diyor, vicdanının tepesine çıkıyor, onu susturuyor, konuşurmak istemiyor.

Neden?

Keyfi kaçacak sanıyor.

Ya bu tarafın daha başka, daha hoş lezzetleri var... Bir yetimin başını okşamak, bir dula yardım etmek, bir fakiri giydirmek, bir yoksulu doyurmak, malı “Arkadaşlara feda olsun!” ziyafet çekip onlarla hoşça yemek daha tatlı yahu! İnsanları aldatıp aldatıp, gadredip, haksızlık edip de gayri kânunî, dine, imana, ahlâka, vicdana sığmaz şekilde, herkesin ölmesi pahasına, herkesin cesetleri üstünde safa sürmekten daha güzel bu...

Biz onu da biliriz. Duyuyoruz, çünkü bildiriyorsunuz, bilmememiz mümkün değil. Bir köşede cahil kalmamız mümkün değil. Bize küfrün en ince detayını öğretiyorsunuz. Felsefecilerden tanımadığımız kalmadı yahu! Yunanlılar’ın taptıkları tanrıların hepsinin

adını bize öğrettiniz. En büyükleri, kocamanları, büyük putları Zeus’muş, bilmem Baküs varmış, şarap tanrısıymış, bilmem Venüs varmış, bilmem denizin içinde istiridyenin içinden çıkmış da bilmem ne tanrısıymış, tanrıçasıymış. Hepsini bize öğrettiniz! Neyimize lazımdı bunlar?! İncir çekirdeğini doldurur muydu?

Ne oldu?

“Yunan felsefesini öğrensinler de müslümanların kafaları yontulsun.” diyorlar.

Sanıyorlar ki bizim kafalarımız yontulmuş değil.

Sen hurafenin karşısında değil misin? Hurafâtla uğraşmak senin şiârın değil mi? Öyle demiyor musun? Peki bize niye Yunan safsatalarını öğrettin?

Zeus bilmem kime kızmış da, kavga etmiş de ona yıldırımlar göndermiş. Öteki tanrı Zeus’e karşı gelmiş de onun üzerine şu şöyle olmuş böyle olmuş... Bunlar safsata değil mi ya?

Bu safsataları, bu masalları, bu efsaneleri bu millete ne diye öğrettin?

“Efendim akılları doğrusun.”

Yanlış şey öğretmekle akıl doğrulur mu?

“Arkadaşlar bunların hiç aslı esası yoktur.”

Aslı esası yoksa ben hiç bilmeyeydim, ne olurdu yani? Aslı esası olmayan bir şeyi bilmeyince bana ne gerekir?

“Tefekkür efendim, tefekkür tarihi iyidir.”

Yahu İslâm tefekküre en büyük pâyeyi vermiş. Sana Yunan filozoflarını tanıtan da İslâm alimleri... Onlar nakletmeselerdi Yunan felsefesini de doğru düzgün kimse bilemeyecekti. Sen bize Yunan felsefesinin işe yarar tarafını söylemiyorsun ki... Oku Nedim el-Cisr’in kitabını, bak... “Sen bu lafları niye söylüyorsun ya, bizim putlarımıza ne çatıyorsun?” diyorlar, Yunanlılar’ın filozofu Sokrates’e soruyorlar.

Ama mektepte bunu bize öğretmediler. Ben üniversiteden sonra kendim okurken

öğrendim. Orasını vurgulamıyorlar, göstermiyorlar.

“Sen bu lafları niye söylüyorsun, bizim putlarımıza niye çatıyorsun?” diyorlar. Sokrates demek ki onların putlarına çatmış. “Böyle şey olmaz!” demiş. Zeus, Venüs, bilmem şunu bunu... Bir sürü put, seri halinde put... Futbol takımını gibi put, bir sürü ilahlar... “Olmaz böyle şey!” demiş.

“Aleyhinde ne konuşuyorsun?” diyorlar.

“Bunları bana Allah emrediyor.” diyor.

“Bir insana gelen bilgilerin her çeşidiyle bu bilgiler bana geliyor da ben ondan söylüyorum.” diyor.

Bu tarafını söylemiyorlar.

Yani orada da güzel şeyler var. Ama güzel şeyi bulmak için güzellikten anlayan insan lazım. Güzellikten anlamayan insan şapı şekerden ne ayıracak, elması camdan ne ayıracak?

“Yunan felsefesi” diyor, geliyor bize safsatayı öğretiyor. “Latin felsefesi” diyor,

geliyor bize safsatayı öğretiyor. [Müfredâтта] İslâm felsefesinden bir bahis yoktur. Yeni yeni başladı. İslâm felsefesi yokmuş gibi adam müslümanların felsefesini hiç bahis konusu etmiyor, anlatmıyor. Olur mu ya; hani felsefe, hani tefekkür?..

Herkesin fikrini bize öğretiyorsun... Tarih boyunca ne kadar şüphe varsa hepsini öğretiyor; insanı şüphelerle başbaşa bırakıyor, kenara çekiliyor, karşısına geçip kah kah gülüyor.

Neden?

Adamın başına bir sürü şüpheyi sardı. Adamın kafasının içinde yılan çıyan kıvranır gibi bir sürü şüphe kıvranıyor, hakikati de öğretmedi. Deli olacak adam!

Ne oluyor?

Deli olmuyor ama anarşist oluyor. Daha beter! Deli olsa zincire bağlarlar. Anarşisti bağlayamıyorsun çünkü öbür tarafta normalmiş gibi duruyor.

İslâm felsefesi, İslâm mütefekkirleri yok mu?

Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî ne diyor?

Çün bi hâni hikmet-i Yunâniyân,

Hikmet-i imâniyân ra hem-bidân.

“Hey şaşkın! Madem Yunan felsefesini okuyorsun, gel imanlıların felsefesini de bir oku da gör.” diyor, kitabında bahsediyor.

Sen iman felsefesini hiç müfredâtına almadın, seneler senesi anlatmadın, sakladın. Benim dedemdi onlar ya... Benim kendi kültür tarihimi anlatmadın; bana Amerika'nın her şeyini öğrettin, İtalya'nın her şeyini öğrettin, hasmım, düşmanım Yunanistan'ın her şeyini bana öğrettin ya! Hiçbirisi bana lazım değildi, hiç istemezdim. Her şeyini bana öğretti, bütün Yunan isimlerini... Neredeyse Yunanca da öğrenecektik. Her şeyi öğretti.

Allah akıl fikir versin. Bir insan tek başına deli olursa deliliği kendisine olur. Ama bir de idarî mevki sahibi olur da birçok insanlara da yanlış şeyler yaparsa ne olur?

Çok fena olur.

Bir sürü anarşist, bir sürü imansız, bir sürü mâneviyatsız içi boş insan...

Vebali kimde?

Onları yetiştirenlerde... O kafaları o tarzda yetiştirenlerde...

Eğitim, kültür, bir insanın insan olması onun yetişme tarzıyla ilgili. Adı Ali olur; adam papaz olur, senin aleyhinde çalışır. Adı Veli olur, Hasan olur, Hüseyin olur, Amerikalı ailenin yanında yetişir, Amerikalı olur, Amerikalı olarak sana gelir, aleyhinde çalışır. Çalışabilir, çalışıyor, çalışanlar var. İnsanı insan yapan kültürdür.

Birisi; “Bir sene sonra mahsul almak istiyorsan yere tohum ek. On sene -takriben- müddetle hep mahsul almak istiyorsan ağaç dik. Yüz sene mahsul almak istiyorsan insan yetiştir.” diyor.

İnsan yetiştirirsen yüz sene o adamdan istifade edeceksin. Ama insan yetiştirmezsen al başına yüz senelik bela! Yani hayatı bir

bela, ölümü bir bela... İşin yoksa uğraş. İş gücü yıkıcılık; eline kazmayı küreği almış, milli kültürümüzü, tarihimizi, örfümüzü, dinimizi, imanımızı, mâneviyatımızı, aile yapımızı, her şeyi yıkmakla meşgul bir sürü insan... Yıkımcı! Kazma kürek, dinamit saldırıyor. Nesine saldırıyor?

Dünyanın en muhteşem medeniyetine, mânevî medeniyetine saldırıyor. En insânî, en faziletli medeniyetine saldırıyor, farkında değil. Kendi dedesine saldırıyor, farkında değil. Kendi ailesine, kendisine, kendi bindiği dalı kesiyor, -Nasreddin Hoca fıkrası gibi farkında değil.

Leyse minnâ men teşebbehe bi-ğayrinâ.
“Bizden gayrıya benzeyen bizden değildir.”

Bizim kendi öz kültürümüz var. Biz biziz! Herkes bize benzesin, benzeyebilir. Allah'ın benzemesini istediği tipte insanlarız biz. Ne varmış, ne kusurumuz var? Ne eksikimiz var?

Amerika'nın 250 yıllık tarihi var. Bizim binlerce yıllık tarihimiz var; örfümüz var, âdetimiz var, nezaketimiz var, ev dekorasyon

şeklimiz var, giyim özelliğimiz var. Her şeyimiz var. Kimden ne eksikliğimiz var?

Gelsin onlar bizden alsınlar. Kimsenin karşısında bir eksikliğim yok, alnım açık, başım dik elhamdulillah, müslüman olarak, Türk olarak...

Ne eksikliğim var?

Benim dedelerim kuşları bile düşünmüş de evlerinin kenarlarında kuşlara köşk yapmış.

Ve lâ teşebbehû bi'l-yehûdi ve lâ bi'n-nasârâ. “Yahudilere ve nasranîlere de benzemeye çalışmayın.” diyor Peygamber Efendimiz. O zamandan diyor.

Şimdi sen kendini bir ölç bakalım; benzemeye çalışıyor musun, çalışmıyor musun?

Hadi sen benzemeye çalışmıyorsun, sen camiye geliyorsun, biraz hadîs-i şerîf kültürü almışsın, Kur'ân-ı Kerîm kültürü almışsın. Bir git bakalım şu Kadıköy tarafına... Bir git bakalım, Adalar vapuruna bir gir... Bak bakalım; kafa yapılarını, zihniyetlerini,

giyimlerini, kuşamlarını, anlayışlarını vesairelerini incele. 50 yıl, 100 yıl önceki [kültürümüzle] bir ilgisi var mı? Kime benzemişiz?

Yemede, içmede, konuşmada, el sıkımda, diğer hususlarda kime benzemişiz, bir bak.

Ben hiçbir şey demeyeyim. Yeter ki mukayese et.

Ama mukayesede şu zihniyeti - müslümansan- tercih etmeye mecbursun: Yahudilere, hıristiyanlara benzemek yok. Peygamber Efendimiz; *leyse minnâ*. “O insan bizden değildir.” buyuruyor.

Kime benzeyeceğim?

Resûlullah'ın tarif ettiği insan olmaya çalışacaksın, o tavırda olacaksın.

Tabii bu bizim temel prensibimiz. Ama bir sürü adam da Resûlullah'ın sünnetine saldırıyor. Kur'an'a 'gık' diyemiyorlar. Kur'an'a saldıranlar da var, onlar dışarıda... “Kur'ân-ı Kerîm de neymiş canım, çöl kanunu!” diyenler de var. O ayrı da...

Ekseriyet saldıramıyor; çünkü zor. Ama Peygamber Efendimiz'in sünnetine saldıran saldıran... Hatta sarıklı, cübbeli, hoca kılıklı insanlardan bile bir sürü saldıran var.

Ne diyor?

“Her hadis sağlam mı ki?”

“Kimisi zayıf, kimisi uydurma hadis olabiliyor.”

Onu kimden öğrendin sen? Onu kim söyledi sana?

Yine bizim hadis alimlerimiz söylemedi mi?

Bozguncu adamın birisi bir ters laf söylemiş de hadis diye bir yerde bir laf söylemişse hadis alimleri yakalamışlar; “Bu söz doğru değildir. Resûlullah böyle bir şey söylemedi. Bunu bir yabancı adam aramızda bozgunculuk yapmak için uydurmuş. Mevzu hadistir.” demişler.

Beyler mâşaallah ne akıllı! Bizim hadis alimlerimizden duydukları şeyi söylüyorlar; ama sağlamları da çürüğe çıkartmaya çalışıyorlar, “Arasında çürükler var...” diye.

Peki ben sana bir şey söyleyeyim. O misal hatırında iyi kalsın.

Yirminci yüzyılın insanları olarak altını nasıl elde ediyorsunuz acaba beyler? Demiri nasıl elde ediyorsunuz?

Bloklar halinde, doğrudan doğruya demir olarak toprağın altına depo edilmiş de kapısını açıyorsunuz, oradan mı alıyorsunuz? Altın birer kiloluk [bloklar] halinde yerin altında kesme som altınlar var, kazdığın zaman kazmana takılıyor, alıyorsun, merkez bankasına götürüyorsun, üstü de damgalı. Öyle mi alıyorsun? Bakırı öyle mi çıkartıyorsun? Daha başka madenleri öyle mi çıkartıyorsun?

“Hocam bırak, lafı uzatma, öyle olmadığı mâlum.”

Ne yapıyorsun?

Biraz saflaştırma çalışması yapıyorum. Çeşitli metotları var; alüminyumun, demirin, bakırın, kömürün kaynatması var, eritmesi var, saflaştırma yolları var.

Madem bu dünya işlerinde bu kadar [çalışıyorsun, uğraşıyorsun,] dininin çok önemli olan [meselelerinde] ulemâmımız zaten onu yapmış; “Bu hadisler doğrudur, sahihtir. Bu hadisler de uydurmadır.” diye kitaplarda hepsini bildirmişler.

Sen ne diye bozgunculuk yapıyorsun? Saf, çil çil altına “Bu kalp olabilir.” diyorsun?

Altın, demir, kömür madeninde yaptığın işi burada da yapmış. Sen de yapacaksın.

Ben sana hiç “Çürük hadisleri öğren de onun yolunda git.” der miyim? Deli miyim ben? Âhiretimi tehlikeye sokar mıyım? Ne niye öyle bir şeyi diyeyim? Aklımı mı kaçırdım?

Ben sana diyorum ki;

“Resûlullah’ın pırıl pırıl, saf, tertemiz sünnet-i seniyyesine sarıl.”

Ben sana “Mevzu hadislere sarıl.” mı diyorum?

Mevzu hadisleri tahkik et. Mevzu olduğunu anlarsan peşinden gitme. Hiç kimse gitmesin, hiç kimse gitmiyor zaten.

Giden kim?

Ulemâmımız zaten bildirmiş.

Ama biz Ehl-i sünnet ve'l-cemaat olarak hadîs-i şerîfe sımsıkı sarıldığımız zaman karşımıza geçiyor birtakım insanlar, mızıkçılık ediyorlar.

“Efendim hadislerin bir kısmı bozukmuş.”

Ya biz onu senden iyi biliyoruz, merak etme. Bizim Hocamız'ın bu hususta kitapları var. Bizim ulemâmımızın kitapları var. “Şunlar sahih hadistir, bunlar sağlam hadistir.” Bu hadislerin rivayetçilerinin hepsinin hayatlarını incelemişler. Hayatlarındaki devreleri incelemişler. “Bu adam bir zaman iyiydi ama 60 yaşından sonra zihninde hadisleri karıştırmaya başladı, müdellistir.” diye yazıyorlar. Onu dahi [dikkate alıyorlar.] “Bundan gelen hadisleri ihtiyatla karşıla.” diyorlar.

Onun için, hiçbir şey gizli kalmamıştır. Hiçbir şey eksik değildir. Siz onların o saldırmasına aldırmayın. Adam bizi biz olmaktan çıkarmak istiyor. Bizim dayandığımız

temelleri sökmek istiyor da hadise ondan çatıyor.

Yahudiye benzemeyeceğiz. Nasrânîye benzemeyeceğiz. Resûlullah'a benzeyeceğiz. Resûlullah'a benzemek demek, hadise sarılmak demektir. Hadîs-i şerîfe sarılmak bahis konusu olduğu zaman senin yoluna dinamit koyuyor.

Sonra da Peygamber Efendimiz numune olsun diye buyuruyor ki;

Fe-inne teslîme'l-yehûdu bi'l-işâreti bi'l-esâbii. “Yahudilerin selamları parmaklarıyla işaretledi.”

Nasıldıysa yahudilerin selâmı, parmaklarıyla işaretledi...

Ve teslîme'l-nasârâ el-işâretü bi'l-eküffi. “Nasrânîlerin [selâmı] elleriyleydi.”

Onların da selamları öyleymiş.

“Selamlarının şeklini bile taklit etmeyin.” diyor Peygamber Efendimiz. Bizim selâmımız başka türlü.

Selâmımıza da çatarlar; “Vay efendim ne lüzum varmış, Arab’ın selamıymış...”

Yani dikkat ederseniz her yerden tenkit var. İyi öğreneceğiz. Cevaplarını öğreneceğiz. Kendi şahsiyetimize sahip olacağız. Müslümanca yaşayacağız. İslâm’ın öz, görünüşü, huyu, ruh yapısı, kafa yapısı bizde mücessem görülecek.

Bu adam ne?

“Müslüman.”

Nereden belli?

“Canım işte kıyafetine baksana; İslâmî bir kıyafet. İşte sakal, işte tavır, saç sakal birbirine karışmış değil, işte elbisesinin şekli şemâili, işte huyu, işte davranışı, işte temizliği paklığı...”

Her şeyinden belli olacak.

لَيْسَ هُنَاكَ - يَعْنِي فِي الْجَنَّةِ - لَيْلٌ، وَإِنَّمَا هُوَ

ضَوْءٌ وَنُورٌ، يَرُدُّ الْغُدُوَّ عَلَى الرَّوَّاحِ، وَالرَّوَّاحَ عَلَى

الْغُدُوِّ، وَتَأْتِيهِمْ طَرْفُ الْهَدَايَا مِنْ اللَّهِ لِمَوَاقِيَتِ

الصَّلَاةِ الَّتِي كَانُوا يُصَلُّونَ فِيهَا فِي الدُّنْيَا، وَتُسَلِّمُ

عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ

Leyse hünâke -ya'nî fi'l-cenneti- leylün ve innemâ hüve dav'un nûrun ve yerüddü'l-ğuduvve ale'r-ravâhi ve'r-ravâha ale'l-ğuduvvi ve te'tîhim tarafu'l-hedâyâ mina'llâhi li-mevâkîti's-salâti'lletî kânû yusallûne fîhâ fi'd-dünyâ ve tûsellimu aleyhimü'l-melâiketü.

Leyse hünâke -ya'nî fi'l-cenneti- leylün ve innemâ hüve dav'un nûrun.

Öbür hadîs-i şerîfe geçtik. Herhalde sözü biraz uzattık... Bunu da söyleyelim, keselim.

Leyse hünâke -ya'nî fi'l-cenneti- leylün. “Orada...” diyor Peygamber Efendimiz, -*Ya'nî fi'l-cenneti*. Cenneti kastederek söylüyor.- “Gece yok.”

Cennette gece var mı? Ortalık kararması var mı?

Yok.

Peki nasıl?

Ve innemâ hüve dav'un nûrun. “Cennet hep ışık ve nur.”

Cennetin her tarafı ziya, ışık, nur, pırıl pırıl...

Yerüddü'l-ğuduvve ale'r-ravâhi ve'r-ravâha ale'l-ğuduvvi. “Sabahı akşama, akşamı sabaha Allah orada iade etmiş.”

Yani her taraf, akşamı yok, gecesi yok, hep böyle hoş... Yani sabahı ikindi vakti gibi, ikindi vaktini sabah vakti gibi yapıyor. Gece yok demek. Karaltı yok. Her taraf hep nur...

Ve te'tîhim tarafu'l-hedâyâ. “Cennet ehline çeşit çeşit hediyeler gelir.” *Mina'llâhi.* “Allah tarafından.” *Li-mevâkîti's-salâti.* “Dünyadaki namaz vakitlerine isabet eden zaman parçalarında gelir.”

Öğlenin vakti geldi, Allah tarafından nimetler... İkinci vakti geldi, nimetler...

Akşam geldi, nimetler... Sabah geldi... O vakitlerde hediyeler gelir, zamanın değişmesini öyle anlarlar. Yeni bir vaktin geldiğini Allah tarafından kendilerine ihsan olunan çeşit çeşit o ikram ve hediyelerden anlarlar.

Elletî kânû yusallûne fîhâ fi'd-dünyâ.
“Dünyadayken namaz kılmış olduğu o vakitlere isabet eden zamanlarda kendilerine hediyeler gelir.” *Ve tûsellimu aleyhimü'l-melâiketü.* “O hediyeleri kendilerine melekler teslim ederler.”

d. İlmin Önemi

Bir hadîs-i şerîf daha söyleyelim, dersimizi burada bitirelim.

لَيْسَ مِنِّي إِلَّا عَالِمٌ أَوْ مُتَعَلِّمٌ

Leyse minnî illâ âlimün ev müteallimün.

Leyse minnî. “Benden değildir.”

Resûlullah söylüyor, ben söylemiyorum.

“Benden değildir...”

İllâ âlimün ev müteallimün. “Ancak alim olanlar veyahut öğrenici olanlar...”

“Öğreticiler ve öğrenciler bendendir, gayrisi benden değildir.” diyor Peygamber Efendimiz.

Yani Resûlullah zümresinden olmak için iki şık var, Resûlullah tarafından kabul edilmek için iki yol var: Ya öğretici olacaksın, ya öğrenici olacaksın.

Elhamdülillah, şurada öğrenme öğretme var, bu durum olacak. Ya öğretici olacaksın, ya öğrenmekte olacaksın.

“Bunun dışında olan benden sayılmaz, ben onu reddediyorum, benim zümremden saymıyorum.” diyor Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*.

Böyle bir tavsiyeyi alan insan cahil kalır mı?

Ulûmun envâını öğrenir, maârifin envâını öğrenir, irfânın çeşitlerine sahip olur.

Geçen gün Süleymaniye kütüphanesine gittik. Hattat Necmeddin Hoca için ayrı bir oda ayırmışlar... Meşhur hattat Necmeddin

Efendi... Nur gibi yüzü, resmini de koymuşlar oraya, bembeyaz sakalları var, hem de çember sakal..

Ne yapacağız şimdi? Ne olacak şimdi?

Bizim ilericiler çember sakallılara hücum edip duruyorlardı. O adamcağızın da bembeyaz çember sakalı var.

Ama sanatkâr, emrine oda tahsis etmişler. Adamın güzel sanatlar sahasında buluşları var. Hattatlıkta bir tane. Yazdığı yazıların binlerce lira kıymeti var. Yaptığı ebruların binlerce lira kıymeti var. Dehâ! Hat üstâdı, şâheserler sahibi bir insan.

Hadi gel bakalım, şimdi çık işin içinden... Bu zavallı devrimcilerin işleri harap... İşte bir çember sakallı...

Ama ârif... Elinde bir gül var... “400 çeşit gülü latince adlarıyla bilirdi ve yetiştirirdi.” diyor.

İşte bizim sanatkârlarımız böyledir. Senin çember sakallılar böyledir işte...

Allah bizi ilmiyle âmil eylesin. İlim yolunda eylesin.

Bi-hürmeti esrâr-ı sûreti'l-Fâtîha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

17 Şa'bân 1403 / 29.05.1983

İskenderpaşa Camii/ İstanbul

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

